

(srov. též »Spořitelni Obzor« 1936/11, str. 326 a násl.). Tím se nejvyšší soud přiklonil k výkladu znění zákona, na rozdíl od většiny literatury, která vykládala toto ustanovení podle znění důvodové zprávy, odporující však znění zákona.

Splatnost zápůjčky při neplacení úroků.

Tu a tam se ještě vyskytuje názor, že platí zvláštní předpis, podle něhož při zápůjčkách z dlužních úpisů nastává okamžitá splatnost pohledávky samočinně, jestliže dlužník neplatí úroky, i když to není zvlášť vymíněno. K tomuto názoru sváděla také dřívější zvyklost, doložku o okamžité splatnosti stylisovali takto:

»Tuto zápůjčku Kč..... zavazují se zúrokovati ročně%, a to pololetně předem pod následky § 195 patentu z 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., v případě nedodržení splatnosti platiti% úroky z prodlení a splatiti kapitálKč.«

Pokud dlužní úpis zní takto, není to nic jiného, než smluvní vymínění následků § 195 nesporného patentu, které však samy o sobě by nastati nemohly. Vždyť i pro případy, které má na mysli § 195 nesporného patentu, jest třeba, aby následky tam uvedené byly výslovně vymíněny:

§ 195 nesporného patentu zní:

»In der Schuldverschreibung über das Capital eines Minderjährigen muss stets bedungen werden, dass dem Gläubiger frei stehe, wenn die Zinsen, oder im Falle festgesetzter Fristenzahlungen des Capitals, eine einzelne Rate desselben nicht längstens binnen 6 Wochen nach der Verfallszeit berichtigt werden sollten, das ganze Capital samt den schuldigen Zinsen sogleich zurückzufordern.

Forderungen dritter Personen dürfen daher für den Mündel nicht eingelöst werden, wenn nicht diese Erklärung schon in dem Schuldscheine enthalten ist, oder in einer nachträglichen Urkunde von dem Schuldner abgegeben wird.«

Opatrnost při soukromožalobních deliktech.

Při soukromožalobních deliktech, patřících před krajský soud jako soud trestní, buď podává soukromý žalobce hned obžalobu, má-li všechny okolnosti již zjištěny; vyšetřující soudce v takovém případě pouze konstituuje napřed obviněného a doručí mu obžalobu — nebo soukromý žalobce navrhne napřed přípravné vyhledávání či vyšetřování a po jeho skončení teprve obžalobu podá. Podle § 111 tr. ř. uzavře vyšetřující soudce přípravné vyšetřování, jakmile vykonaná šetření stačí, aby odůvodnila nařízení hlavního přelíčení, a postupuje dále dle § 112 tr. ř.: vyrozumí totiž soukromého žalobce o skončení přípravného vyšetřování.

V § 112 tr. ř., odst. 2. a 3. se praví:

»Soukromý žalobce má se vyrozuměti o uzavření přípravného vyšetřování s výzvou, aby do čtrnácti dnů podal spis obžalovací a s poučením, že nedodržení této lhůty pokládá se za ustoupení od obžaloby (§ 109).

Ve lhůtě určené k podání obžalovacího spisu může se též učiniti návrh na doplnění přípravného vyšetřování. Zamítne-li se tento návrh, běží nová lhůta k podání obžalovacího spisu od vyhlášení dotyčného usnesení radní komory.«

V praxi se velmi často stává, že právní zástupce z jakýchkoli důvodů nemůže dodržeti 14denní lhůtu k podání obžalovacího spisu, na př. proto, že soukromý žalobce jest na cestách nebo jest zapotřebí věc ještě důkladně si rozvážiti. V takovém případě zpravidla právní zástupce soukromého žalobce navrhne doplnění přípravného vyšetřování nějakým důkazem a opakuje to tak dlouho, dokud nemá možnost psáti obžalovací spis resp. dokud radní komora nezamítne návrh na doplnění přípravného vyšetřování a

nevrozumí o něm právního zástupce soukromého žalobce, neboť potom běží již lhůta konečná.

V »Právníku« str. 452/7, roč. 75 z roku 1936, bylo uveřejněno rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 6. března 1936, Tob 169/36, které vyslovilo tuto právní větu:

Podle výslovného znění § 112, odst. 3 tr. ř. lze jen jednou podat po uzavření vyšetřování návrh na doplnění vyšetřování.

V důvodech vrchní soud uvádí:

»Podle obsahu spisů uzavřel vyšetřující soudce přípravné vyšetřování po prvé usnesením ze dne 23. března 1935 a vyzval soukromého žalobce, aby podal do 14 dnů obžalovací spis, jinak že by se mělo za to, že ustoupil od žaloby. Usnesení toto bylo doručeno právnímu zástupci soukromého žalobce dne 29. března 1935. Ten navrhl ve 14denní lhůtě doplnění vyšetřování, načež vyšetřující soudce uzavřel vyšetřování po druhé usnesením ze dne 26. září 1935, doručeným právnímu zástupci soukromého žalobce dne 30. září 1935. Na tuto druhou výzvu reaguje však včas zase jenom novým návrhem na doplnění vyšetřování, takže dochází po jeho provedení k třetímu uzavření přípravného vyšetřování usnesením ze dne 2. ledna 1936, doručeným právnímu zástupci soukromého žalobce dne 4. ledna 1936. Ale ani tentokrát nepodává právní zástupce soukromého žalobce hned obžalobu, nýbrž ve 14denní lhůtě nový návrh na doplnění. Teprve když tento návrh byl zamítnut jako zbytečný (ovšem jen vyšetřujícím soudcem, místo radní komorou: § 112, odst. 3 tr. ř.), byla podána v nové lhůtě obžaloba dne 4. února 1936.

Proti ní vznesl obviněný F. Z. včas námitky, v nichž uplatňuje mimo jiné námitky též preklusi žalobního nároku následkem uplynutí 6týdenní lhůty § 34, odst. 2. zák. o nekalé soutěži. Ale vrchní soud shledal na základě toho, co uvedeno výše, aniž potřeboval se zabývat vlastním obsahem námitek, že nastala prekluse žalobního nároku z jiné příčiny, k níž nutno přihlížeti z úřední moci, protože soukromý žalobce nepodal obžalovací spis ve 14denní lhůtě, udělené mu po druhém uzavření přípravného vyšetřování usnesením ze dne 26. září 1935.

Již tehdy mělo býti zastaveno trestní řízení; lze totiž podat podle slovního znění § 112, odst. 3. tr. ř. po uzavření

vyšetřování toliko jedenkrát návrh na doplnění vyšetřování, takže nový návrh po druhém uzavření již nebyl přípustný a postup soudu, který jej uznal, neodpovídal zákonu. Takový postup se příčí i procesní ekonomii, vede ke zbytečnému protahování řízení na úkor obviněného, ztěžuje jeho hájení a činí ilusorní lhůtu, vytčenou v § 112, odst. 3. tr. ř.«

Lhůty k daňovému přiznání.

V §u 309, odst. 4 zákona o přímých daních bylo dosud velmi důležité ustanovení, že následky zmíněné v odstavci 1 a 2 cit. paragrafu pomínou, splní-li dlužník svou povinnost bez vyzvání ještě do pěti dnů po uplynutí lhůty.

Vzhledem k tomuto předpisu byla přiznání k dani podávána po uplynutí zákonné lhůty podle §u 307, odst. 1 až v dalších pěti dnech. Novela (č. 226/1936 Sb. z. a n.) toto ustanovení zrušila. Důvodová zpráva k tomu podotýká: »Poněvadž uvedené lhůty byly všeobecně prodlouženy, pozbylo významu ustanovení odst. 4, pokud dávalo poplatníku možnost splnit výzvu k podání přiznání ještě do pěti dnů po uplynutí stanovené lhůty. Z toho důvodu byla příslušná část věty, tuto výhodu obsahující, ze 4. odst. §u 309 vypuštěna.« Toto odůvodnění není ovšem případné, pokud jde o podání přiznání, ježto lhůty k přiznání byly zkráceny (§ 307, odst. 1). (Ze »Zákona o přímých daních«, opatřeného poznámkami a vysvětlivkami Dra Borise Illnera, Právo československé III/13, Praha 1936, str. 200.)

Pracovní soudy a odděl. okr. soudů pro prac. spory.

Věstník min. spravedlnosti v č. 11, 1936, na str. 171 přináší tento seznam samostatných prac. soudů a oddělení okresních soudů pro prac. spory: